

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST

Broj: 0302-7453/1
Podgorica, 20.12.2024. godine

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, na osnovu čl. 179 stav 2 tačka 17 i 18, 181, 202 i 229 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Sl. list CG", broj 100/24) u vezi čl. 63—79 Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl. list Crne Gore“ broj: 40/13, 56/13, 2/17 i 49/19), čl. 18 i 144 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, broj: 56/14, 20/15 i 37/17), Odluke o pokretanju ponovnog postupka provjere ispunjenosti uslova Testa tri kriterijuma sa ciljem dokazivanja opravdanosti dalje primjene prethodne regulacije broj: 0306-7570/1 od 22.12.2022. godine, Odluke o usvajanju Testova tri kriterijuma na pet relevantnih tržišta usluga broj: 0306-7585/1 od 22.12.2023. godine, Odluke o usvajanju analize relevantnog Veleprodajnog tržišta poziva koji potiču iz javne fiksne telefonske mreže broj: 0302-6247/1 od 17.10.2024. godine, na sjednici Savjeta održanoj dana 20.12.2024. godine, donosi

RJEŠENJE

1. Crnogorski Telekom A.D. Podgorica, određuje se za operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu „Veleprodajno tržište poziva koji potiču (originiraju) iz javne fiksne telefonske mreže“.
2. Operatoru iz tačke 1 dispozitiva ovog rješenja određuju se sljedeće regulatorne obaveze:
 - a) Obaveza objavljivanja podataka;
 - b) Obaveza obezbjeđivanja nediskriminatornosti;
 - c) Obaveza odvojenog vođenja računovodstvenih evidencija;
 - d) Obaveza omogućavanja pristupa elementima mreže i njihovog korišćenja;
 - e) Obaveza kontrole cijena i vođenja troškovnog računovodstva.

3. Način, uslovi i rokovi sprovođenja regulatornih obaveza iz tačke 2 ovog rješenja propisani su dokumentom Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost "Analiza veleprodajnog tržišta poziva koji potiču (originiraju) iz fiksne telefonske mreže" (u daljem tekstu: Dokument), a operator iz tačke 1 ovog rješenja dužan je u potpunosti izvršavati sve određene mu regulatorne obaveze.
4. Danom ispunjenja obaveza iz tačaka 2 i 3 ovog rješenja, od strane operatora iz tačke 1 ovog rješenja, prestaje da važi rješenje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost br.0102-2619/1 od 07.05.2020. godine.
5. Ovo Rješenje stupa na snagu danom dostavljanja operatoru iz tačke 1 ovog rješenja.
6. Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članom 179 stav 2 tačka 17 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Sl. list CG", broj: 100/24) propisana je nadležnost Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija) da donosi odluke u vezi sa utvrđivanjem relevantnih tržišta, sprovođenjem analize tržišta, određivanjem i ukidanjem regulatornih obaveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom i daje mišljenje nadležnom organu za zaštitu konkurencije u vezi sa ocjenjivanjem koncentracije, pripajanja i spajanja ili drugog oblika zajedničkog ili usklađenog djelovanja operatora, a tačkom 18 da Agencija sprovodi analizu relevantnih tržišta, određuje operatore sa značajnom tržišnom snagom i preduzima regulatorne mjere za sprečavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora. Navedenim zakonom je u članu 229 propisano: "Postupci započeti u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama ("Službeni list CG", br. 40/13, 56/13, 2/17 i 49/19), okončaću se po tom zakonu".

Shodno Zakonu o elektronskim komunikacijama ("Sl. list Crne Gore br. 40/13, 56/13, 2/17 i 49/19) (u daljem tekstu: Zakon), Agencija sprovodi postupak određivanja relevantnog tržišta i procjene postojanja operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima u skladu sa članom 64 stav 3 Zakona i preporukama Evropske komisije o relevantnim tržištima proizvoda i usluga u sektoru elektronskih komunikacija.

Savjet Agencije je usvojio Odluku o pokretanju ponovnog postupka provjere ispunjenosti uslova Testa tri kriterijuma sa ciljem dokazivanja opravdanosti dalje primjene prethodne regulacije na relevantnim tržištima broj: 0306-7570/1 od 22.12.2022. godine, koja nijesu sadržana na listi tržišta Odluke o pokretanju ponovnog postupka analiza relevantnih tržišta ("Sl. list CG", br. 32/21). U pitanju su relevantna tržišta na kojima su, saglasno Odluci o relevantnim tržištima usluga koja su predmet ispunjenosti Testa tri kriterijuma sa ciljem dokazivanja opravdanosti dalje primjene prethodne regulacije ("Sl. list CG", br. 31/19) sprovedeni testovi tri kriterijuma i analize okončane sredinom 2020. godine, a u skladu sa članom 64 stav 4 Zakona koji propisuje obavezu da Agencija sprovodi postupak analiza

relevantnih tržišta najmanje jednom u tri godine.

Shodno članu 65 Zakona, Agencija je dužna da, u postupku utvrđivanja relevantnih tržišta, sarađuje sa organom nadležnim za zaštitu konkurencije. Agencija je pribavila pozitivno mišljenje Agencije za zaštitu konkurencije broj 04-354/11-857/2 od 19.12.2022. godine kojim je iskazana saglasnost na predloženi tekst Odluke.

U postupku određivanja relevantnog tržišta, Agencija je utvrdila relevantno tržište usluga i relevantno geografsko tržište. Agencija je, na osnovu karakteristika tržišta i sprovedene analize na strani tražnje/ponude, utvrdila da relevantno veleprodajno tržište poziva koji potiču (originiraju) iz javne fiksne telefonske mreže čine sljedeće usluge:

- usluga započinjanja (originacije) poziva iz mreže svih operatora za potrebe terminacije na brojeve krajnjih korisnika, uključujući originaciju koja se pruža za sopstvene potrebe;
- usluga započinjanja (originacije) poziva za usluge izbora operatora;
- usluga započinjanja (originacije) poziva za pristup brojevima operatora, brojevima za usluge sa dodatom vrijednošću, usluge posebnih službi, usluge hitnih službi i usluge od društvenog značaja u mreži drugog operatora.

Agencija je odredila da je relevantno tržište u geografskoj dimenziji cijela teritorija Crne Gore.

S obzirom da relevantno Veleprodajno tržište poziva koji potiču (originiraju) iz javne fiksne telefonske mreže nije sadržano u listi tržišta Odluke Agencije o relevantnim tržištima ("Sl.list Crne Gore", broj 2/17) potrebno je bilo dokazati, u skladu sa Odlukom o relevantnim tržištima usluga koja su predmet provjere ispunjenosti Testa tri kriterijuma sa ciljem dokazivanja opravdanosti dalje primjene prethodne regulacije ("Sl. list Crne Gore", br. 31/19) ispunjenost sljedeća tri kriterijuma, i to:

- 1) postojanje snažnih i trajnih barijera za ulazak na tržište, strukturne, pravne i regulatorne prirode;
- 2) struktura tržišta ne pokazuje tendencije razvoja efikasne tržišne konkurencije u odgovarajućem vremenskom periodu, ne dužem od tri godine;
- 3) primjena propisa kojima se uređuje zaštita konkurencije ne obezbjeđuje efikasno otklanjanje nedostataka na tržištu.

Nakon sprovedenog postupka provjere ispunjenosti uslova iz Testa tri kriterijuma, Savjet Agencije je donio Odluku o usvajanju Testova tri kriterijuma na pet relevantnih tržišta usluga broj: 0306-7585/1 od 22.12.2023. godine. U skladu sa pomenutom Odlukom Agencija je donijela rješenja o ukidanju regulatornih obaveza operatoru sa značajnom tržišnom snagom na tri relevantna maloprodajna tržišta, dok je u slučaju Veleprodajnog tržišta poziva koji potiču (originiraju) iz javne fiksne telefonske mreže i Veleprodajnog tržišta pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz javnih mobilnih telefonskih mreža, Agencija pristupila sprovođenju postupka analize, s obzirom da na istim nijesu kumulativno ispunjeni uslovi iz Testa tri kriterijuma.

Savjet Agencije je na sjednici održanoj 17.10.2024. godine donio Odluku o usvajanju analize Veleprodajnog tržišta poziva koji potiču (originiraju) iz javne fiksne telefonske mreže broj: 0302-6247/1.

Agencija je u postupku analize tržišta na osnovu kriterijuma iz člana 68 stav 2 Zakona, utvrdila da je operator Crnogorski Telekom operator sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom "Veleprodajnom tržištu poziva koji potiču (originiraju) iz javne fiksne telefonske mreže".

Agencija je, takođe, ocijenila da, u cilju daljeg podsticanja konkurencije na predmetnom relevantnom tržištu, Crnogorskom Telekom-u treba naložiti mjere iz članova 71, 73, 74, 75 i 76 Zakona, odnosno sljedeće regulatorne obaveze:

- Obaveza objavljivanja podataka;
- Obaveza obezbjeđivanja nediskriminatornosti;
- Obaveza odvojenog vođenja računovodstvenih evidencija;
- Obaveza omogućavanja pristupa elementima mreže i njihovog korišćenja;
- Obaveza kontrole cijena i vođenja troškovnog računovodstva.

Operator iz tačke 1 dispozitiva ovog rješenja obavezan je izvršavati sve regulatorne obaveze na način, pod uslovima i u rokovima kako je propisano u Dokumentu iz tačke 3 dispozitiva ovog rješenja (Analiza veleprodajnog tržišta poziva koji potiču (originiraju) iz fiksne telefonske mreže).

Rješenje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost br. 0102-2619/1 od 07.05.2020.godine, koje je Agencija donijela u ranijem postupku analize predmetnog relevantnog tržišta, prestaje da važi danom ispunjenja obaveza, od strane Crnogorskog Telekoma, iz tačke 2 i 3 dispozitiva ovog rješenja.

Nacrt Rješenja o određivanju operatora sa značajnom tržišnom snagom je upućen Crnogorskom Telekom-u dana 22.11.2024. godine kako bi se u skladu sa članom 112 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", broj: 56/14,20/15 i 37/17) izjasnio u roku od 8 dana od dana prijema istog.

U izjašnjenju Crnogorskog Telekom-a na Nacrt Rješenja dopisom broj: 07-22525 od 02.12.2024. godine ponovljene su primjedbe i komentari sadržani u primjedbama i komentarima tokom javnog konsultativnog postupka na nacrt Testa tri kriterijuma i na nacrt analize predmetnog relevantnog tržišta. U tom smislu, Agencija će ponoviti navode iz odgovora na komentare, primjedbe i sugestije Crnogorskog Telekoma u javnom konsultativnom postupku, a odnose se na sljedeće okolnosti:

- Agencija je analizu ovog relevantnog tržišta bazirala na podacima koji su se odnosili na period 2020.-2022. godine.

- Agencija će imati u vidu prilikom donošenja zaključaka u narednom krugu analize ovog relevantnog tržišta činjenicu da je Crnogorski Telekom obavijestio Agenciju dopisom broj 07-596 od 12.01.2024. godine da više ne koristi broj 1001 za uslugu izbora operatora od strane ranijeg korisnika IP Mont niti bilo kojeg drugog operatora korisnika.

Shodno gore navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena već se u roku od 20 dana od dana njenog prijema može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore.

Predsjednik Savjeta

Dr Milan B. Radulović, dipl. inž. el.

Dostavna naredba:

- Crnogorski Telekom, A.D, ulica Moskovska 29, Podgorica;
- Savjet Agencije;
- Sektor za ekonomske poslove;
- Odsjek za nadzor (inspektor za elektronske komunikacije);
- Odsjek za informacione tehnologije;
- a/a.

